ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ - ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

ΠΩΓΩΝΙΟΥ

χθές - σήμερα - αύριο

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ • ΕΤΟΣ 1ο • ΤΕΥΧΟΣ 3ο • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: 10.00 ΕΥΡΩ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 30.00 ΕΥΡΩ

Χρόνια Πολλά
Καλά Χριστούγεννα
Ευτυχισμένο το νέο έτος 2005

Το χωριό μας χιονισμένο

3

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ "Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ"

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ
ΠΩΓΩΝΙΟΥ
χθές-σήμερα-αύριο

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ 1ο
ΤΕΥΧΟΣ 3ο
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ
"Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ"
Έτος Ιδρύσεως 1769
στην Κωνσταντινούπολη
Διεύθυνση: Φιλελλήνων 12, Ραφήνα
τηλ. 6944-421297

Εκδότης
ΘΩΜΑΣ ΝΑΚΑΣ

Ομάδα Σύνταξης
ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΕΜΗ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΜΠΕΡΗΣ
ΑΛΚΗΣ ΝΤΑΛΕΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΚΙΚΑΣ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΛΩΛΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΤΑΖΟΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΤΑΛΛΑΣ
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΜΠΕΝΤΟΥΛΗΣ

Ηλεκτρονική Επεξεργασία
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΚΑΣ
Δακτυλογράφηση Κειμένων
ΑΝΝΑ ΣΚΟΥΡΗ

Φίλμ
"ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ"
ΜΑΣΚΛΑΒΑΝΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Πεντέλης 53, Χαλάνδρι τηλ. 210-6834738

Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία
"ΤΥΠΟΣ ΕΛΛΑΣ"
ΚΟΚΚΙΖΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Μάνης 10, Παιανία τηλ. 210-6041807

Περιεχόμενα

>>> Αγαπητοί συγχωριανοί... 3-4
Εισαγωγικό σημείωμα του Θωμά Νάκα.

>>> Χαιρετίζουν το περιοδικό 5-7
Χρήστος Κύρκος
Νάτσης Μπόλος
Σπύρος Μάτσιας

>>> Σχωριαδίτικο Ημερολόγιο 8-17
Θέματα και γεγονότα από το δίμηνο που πέρασε.
-Επίσκεψη κ. Στεφανόπουλου στη Βόρειο Ήπειρο
-Πορεία διαμαρτυρίας για την υπηκοότητα
-Δρόμος Σούχα-Πολύτσιανη
-Το 2ο Σχωριαδίτικο γλέντι στην εξοχή
-Ολοκληρώθηκε το νέο νεκροταφείο
-Μελέτη για το νέο δίκτυο ύδρευσης στο χωριό

>>> Συνδρομές & Προσφορές 18
Αναλυτικός κατάλογος με αυτούς που πλήρωσαν την συνδρομή του περιοδικού και υπόλοιπες προσφορές

>>> Σχωριαδίτικο Ημερολόγιο του χθές 19-20
Η εκκλησία του χωριού μας.
-Άρθρο του Χριστόφορου Κατσάνου

>>> Φωτο-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ 21-24
Διάφορες φωτογραφίες από διάφορες εποχές.

>>> Η στήλη της Γερόντισσας 25-26
Θρησκεία-Κοινωνία-Οικογένεια
-Χριστούγεννα (άρθρο)

>>> Παραδοσιακά Επαγγέλματα 27-28
-Άρθρο του Χριστόφορου Μπεντούλη
Οι φωτογράφοι του χωριού μας

>>> Δραστηριότητες Νεολαίας 29
Οι προσπάθειες της νεολαίας για το χωριό.

>>> Σχωριαδίτικο Λεξιλόγιο 30
-Η δική μας διάλεκτος.
-Τοπωνυμίες, μελέτη Πέτρος Ρ. Μεντής

Αγαπητοί συγχωριανοί...

Με την ευκαιρία των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, εκ μέρους του Δ.Σ. της αδελφότητας εύχομαι σε όλους χρόνια πολλά και ευτυχισμένα. Εύχομαι να είναι ένας χρόνος ευημερίας, υγείας, οικογενειακής γαλήνης και κυρίως δημιουργικός για το χωριό μας. Πάντα μέσω του περιοδικού μπορούμε να επικοινωνούμε καλύτερα, σιγά - σιγά το περιοδικό θα φτάσει στα χέρια όλων συγχωριανών μας απανταχού της γης, όπου θα ενημερώνονται για την πρόοδο και την προσπάθεια που γίνεται καθημερινά. Σύντομα το χωριό μας θα έχει την ηλεκτρονική του σελίδα στο Internet, **www.schoriades.gr!!!**

Το περιοδικό αυτό τώρα είναι σαν ένα μωρό που μεγαλώνει. Μεγαλώνοντας θα καλυτερέψει από όλες τις απόψεις και πάνω απ' όλα θα κάνει μεγάλες και πολλές γνωριμίες. Μέσω του περιοδικού η Σχωριάδες, το Πωγώνι, οι Σχωριαδίτες και οι Πωγωνίσιοι θα αναδειχτούν και θα αναγνωριστούν οι αξίες τους. Όλοι μας καταλαβαίνουμε ότι λίγο ή πολύ χάνουμε την επαφή με τους συγχωριανούς μας. Μόνο ο Αύγουστος μας ανταμώνει και μιλάω γι' αυτούς που τον Αύγουστο κάνουν τις διακοπές τους στο χωριό, αυτό όμως δεν φτάνει. Με το έργο μας πρέπει να δημιουργήσουμε συνθήκες και να τις προβάλουμε στο περιοδικό ώστε να προσεγγίσουμε όλους τους συγχωριανούς. Άλλος ένας μεγάλος παράγοντας είναι ότι είμαστε **αποφασισμένοι να κάνουμε έργο** στο χωριό, τα έργα θα δημιουργήσουν συνθήκες να περνάμε ωραία και εμείς οι μεγαλύτεροι αλλά και οι νεότεροι. Με την πρωτοβουλία της νεολαίας και την πλήρη στήριξη από εμάς θα δημιουργήσουμε το δικό τους κέντρο διασκέδασης και θα φτιάξουμε το γήπεδο.

Γίνονται προσπάθειες και μελέτες να φτιάξουμε το νέο δίκτυο του νερού μέσα στο χωριό με σύγχρονες προδιαγραφές. Οι γκρίνιες και οι φασαρίες για το νερό πρέπει να αποτελέσουν παρελθόν, δεν μας επιτρέπεται τόσα χρόνια να φωνάζουμε και να μην κάνουμε τίποτα. Εμείς που μας ψηφίσατε πρέπει να βρούμε τις λύσεις και να οργανώσουμε. Και όλοι εσείς οι συγχωριανοί μας να μας ακολουθήσετε και να μας στηρίξετε με εθελοντική εργασία και οικονομική βοήθεια. Τίποτα δεν πρέπει να το περιμένουμε από άλλους. Ο καθένας μας φτιάχνει το σπίτι του μόνος του και όλοι μας θα φτιάξουμε το χωριό μας. Ότι βοήθεια μας δώσουν οι άλλοι να το έχουμε για ευχαριστώ!

Η παροιμία λέει: **«Ο νοικοκύρης βγάζει το γάιδαρο από τη λάσπη».**

Τον τελευταίο μήνα έγινε πολύ καλή δουλειά και ολοκληρώθηκε ο δρόμος Σούχα-Πολύτσανη στον οποίο συμβάλαμε κι εμείς χρηματικά. Με μεγάλες δικές μας προσπάθειες αλλά και τον τοπικών φορέων θα προσπαθήσουμε **ο δρόμος να συνεχιστεί μέχρι τις Σχωριάδες!**

Ολοκληρώσαμε το νέο νεκροταφείο στη Σωτήρα. Πολλά χρόνια λέγαμε ότι πρέπει να γίνει. Ήρθε η ώρα που έγινε πραγματικότητα. Εξ' αρχής υποσχεθήκαμε ότι θα κάνουμε έργο… Έτσι βαδίζουμε και το κυριότερο βαδίζουμε με μελέτες και προδιαγραφές. Όμως σε όλη αυτή την προσπάθεια δεν έχουμε την απαιτούμενη ανταπόκριση. **Με 2-3 λουλούδια δεν έρχεται η άνοιξη,** θέλει προσπάθεια απ' όλους, προπαντός από τα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας. Είμαστε 13 μέλη. **Πολλά άτομα λίγη προσπάθεια,** αξίζει να κάνουν λίγες θυσίες.

Το να είσαι στο Δ.Σ. της Αδελφότητας δεν έχεις κανένα όφελος, αντίθετα πρέπει να χάσεις και χρόνο και χρήμα. Το μόνο όφελος είναι ότι από αυτή τη θέση μπορείς να προσφέρεις για το χωριό σου και τους συγχωριανούς σου. Κάποια στιγμή όταν θα βλέπεις τα έργα που γίνονται στο χωριό θα μπορείς άνετα να πεις: *«ήμουν κι εγώ εκεί, ήμουν και πρόσφερα ότι μπόρεσα»*.

Όσον αφορά το περιοδικό, από αυτό το τεύχος και στο εξής θα σας έρχεται ταχυδρομικώς. Έγιναν προσπάθειες και μας **χορηγήθηκε επιδότηση** για λιγότερο κόστος **στα ταχυδρομικά έξοδα** από το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ για αλληλογραφία εντός της Ελλάδος. Τα περιοδικά που θα στέλνονται σε Αμερική και Αλβανία θα πληρώνονται κανονικά. Μαζί με το περιοδικό σας στέλνομαι και ταχυδρομική επιταγή για να πληρώσετε (όποιος από εσάς θέλει) την συνδρομή.

Δεν έχουμε ανταπόκριση από τους διανοούμενους του χωριού μας, δεν μας γράφουν, δεν μας στέλνουν έγγραφα κλπ. Προσπαθούμε μόνοι μας. Θέλω να διευκρινίσω απαντώντας και σε μερικούς που βλέπουν μόνο τα αδύνατα σημεία στο περιοδικό ότι αυτά προέρχονται από την μη σωστή πληροφόρηση και έλλειψη ενημέρωσης. Αυτοί που μας κατηγορούν και για μονόπλευρη παρουσίαση των θεμάτων και φωτογραφιών, το έχουμε ξαναπεί: **θέλουμε απ' όλους θέματα, φωτογραφίες και λοιπό υλικό** που να αφορούν όλο το χωριό και όλες τις οικογένειες χωρίς καμία εξαίρεση. Θα σας παρακαλέσω **να το βλέπετε θετικά και να το στηρίζετε.**

Θωμάς Νάκας

Σε ευχαριστούμε μπάρμπα-Νάτση...

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον κ. Νάτση Μπόλο από το Χλωμό που μου εμπιστεύτηκε εξ' ολοκλήρου το αρχείο του που περιλαμβάνει χιλιάδες φωτογραφίες μεγάλης πνευματικής αξίας, παλιές και καινούργιες, και χιλιάδες χειρόγραφες σελίδες άρθρων, σημειώσεων και μελετών επίσης μεγάλης αξίας.

Υπόσχομαι σε αυτόν τον μεγάλο πνευματικό άνθρωπο ότι θα αξιοποιήσω με το παραπάνω προς όφελος των Πωγωνισίων αυτό το αρχείο.

Σε ευχαριστώ μπάρμπα - Νάτση και με την ευκαιρία των εορτών σου εύχομαι χρόνια πολλά και να τα εκατοστίσεις.

Θωμάς Νάκας

Χαιρετίζουν το περιοδικό

Χρήστος Β. Κύρκος

Πρώην Πρόεδρος Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας Αμερικής, Καναδά & Αυστραλίας

Αγαπητέ μου Θωμά Νάκα και αγαπητοί μου Σχωριαδίτες, σας απευθύνω τον εγκάρδιο και αδελφικό χαιρετισμό μου από το Σικάγο της Αμερικής για την έκδοση του περιοδικού του χωριού μας. Με μεγάλη συγκίνηση διάβασα τα δύο πρώτα τεύχη του και η χαρά μου δεν περιγράφεται.

Μικρός, μόλις 6 χρονών, έφυγα από τις Σχωριάδες. Μεγάλωσα στα Γιάννενα και νέος μετανάστευσα στην Αμερική. Αλλά τις Σχωριάδες, το σταυροδρόμι του Πωγωνίου, τον τόπο που γεννήθηκα ποτέ μου δεν ξέχασα.

Θέλω να κάνω μια ευχή, όλοι οι Σχωριαδίτες Ελλάδος και εξωτερικού με τις ευλογίες της γερόντισσας Μαρίας Ελένης Καλέμη να είμαστε ενωμένοι και αγαπημένοι εντός και εκτός συνόρων για το καλό όχι μόνο του χωριού μας αλλά και του Πωγωνιού ολόκληρου.

Επί της ευκαιρίας των εορτών εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα και ο καινούργιος χρόνος να χαρίζει σε όλους υγεία, ευτυχία και προκοπή.

Συγχαρητήρια και πάλι σε όλους σας.

Με αγάπη και εκτίμηση

Χρήστος Β. Κύρκος

Πρώην Πρόεδρος Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας Αμερικής, Καναδά και Αυστραλίας.

Χαιρετίζουν το περιοδικό

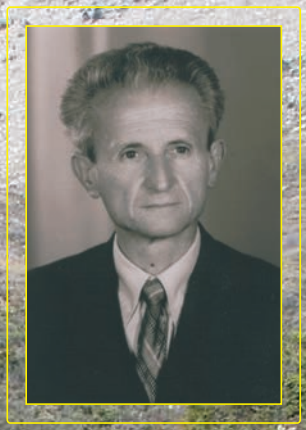

Νάτσης Μπόλος

Συνταξιούχος Δάσκαλος απ΄το Χλωμό
Συγγραφέας & Ιστορικός

Αγαπητοί Σχωριαδίτες,

Σας χαιρετώ με πολλή αγάπη και με βαθιά εκτίμηση για τις προσπάθειές σας παλαιότερα και τώρα, για το δυνάμωμα μιας πλατιάς κοινωνικής και κοινοτικής φιλίας και συναδέλφωσης.

Σας στέλνω αυτό το γράμμα για να το διαβάσουν και κάποιοι άλλοι, αν υπάρχουν, και να παραδειγματιστούν, ή μάλλον, να παραδειγματιστούμε εμείς οι άλλοι, από την αμοιβαία καλή συμπεριφορά μεταξύ σας και την αλληλοεκτίμηση που σας διακρίνει.

Μου έπεσε στο χέρι το νεοεκδοθέν διμηνιαίο περιοδικό σας «ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ» και με προσέλκυσε. Το ξεφύλλισα και το διάβασα αμέσως, και σας λέω, με υπερικανοποίησε, και σας λέω ειλικρινά, σας ζήλεψα με την καλή έννοια.

Με ικανοποίησε πάρα πολύ και το γεγονός ότι δεν βρήκα στο περιοδικό σας βρώμικες εθνικιστικές φράσεις και γνώμες που διασπούν την ενότητα και καλλιεργούν σοβινιστικά πάθη του παρελθόντος, πράγμα που γίνετε για πολιτική σκοπιμότητα. Μπράβο σας από μένα!

Ας ασχοληθούν με την πολιτική, οι πολιτικοί. Σε μας φτάνει να θυμόμαστε και να επισκεπτόμαστε τη Σωτήρα σας, ίσα με την Νεμέρτσκα σας, τους μύλους σας την Πάρα και βάλε...

Τέλος, ας αναφερθώ στον αξιέπαινο καθηγητή σας κ. Δημήτρη Μπεντούλη, τον οποίο γνώρισα και με προσανατόλισε, πολλά χρόνια πριν, και του οποίου διατηρώ κάποια γραφτά ξένων, τα οποία σας στέλνω να τα χρησιμοποιήσετε όπως νομίζετε.

Με τόσα γεια σας και με επιτυχία στις δουλειές σας
Με μεγάλη εκτίμηση και πολλή αγάπη
Ο γείτονας σας Νάτσης Μπόλος

Χαιρετίζουν το περιοδικό

Σπύρος Μάτσιας

Πρόεδρος Συλόγου Τσιάτιστας
΄Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος΄΄

Τα θερμά μου συγχαρητήρια στην ομάδα σύνταξης του περιοδικού ΄΄Σχωριάδες΄΄, στον πρόεδρο και σε όλο το διοικητικό συμβούλιο της Αδελφότης Σχωριαδιτών, για την πρωτοβουλία που πήρατε για την έκδοση αυτού του ωραίου περιοδικού.

Ας γίνει αυτό το περιοδικό η πηγή της ενημέρωσης και της συσπείρωσης για όλους τους Πωγωνίσιους. Πιστεύω ακόμα πως αυτό το περιοδικό θα βοηθήσει τις νέες και τους νέους να παραμείνουν δεμένοι με τα πάτρια εδάφη, να γνωρίσουν καλύτερα τις ρίζες τους και να μην ξεχάσουν ποτέ τα ωραία ήθη και έθιμα της περιοχής μας.

Επιθυμώ και εύχομαι ο Θεός να μας φωτίζει τα μυαλά, να δίνει υγεία και δύναμη σε όλους τους Πωγωνίσιους για να είναι το Πωγώνι μας όμορφο και φημισμένο όπως πάντα.

Με σεβασμό και αγάπη προς όλους
Σπύρος Μάτσιας

.

Όπως αναφερθήκαμε και στο προηγούμενο τεύχος, σε αυτήν την στήλη του περιοδικού μας θα αναφέρουμε όλα τα γεγονότα που αφορούν τις Σχωριάδες και τους Σχωριαδίτες για το διάστημα που μεσολαβεί από έκδοση σε έκδοση. Αυτό δεν σημαίνει πως θα είμαστε αποκομμένοι από τα γενικά γεγονότα που μας αφορούν όλους μας και που αξίζουν να αναφερθούν.

Επίσκεψη Πρόεδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου στη Βόρειο Ήπειρο

Τον Οκτώβριο επισκέφθηκε την Βόρειο Ήπειρο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωστής Στεφανόπουλος του οποίου οι πρόγονοι του καταγόταν από το χωριό Δρόβιανη Βορείου Ηπείρου. Ο κ. Στεφανόπουλος στην επίσκεψη του αυτή συνοδευόταν από τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας κ.κ. Αναστάσιο, την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Μαριετα Γιαννάκου-Κουτσίκου και τον υφυπουργό εξωτερικών κ. Στυλιανίδη. Έκτος από τις επαφές που είχε στα Τίρανα με αλβανούς αξιωματούχους επισκέφθηκε την Δερβιτσιάνη, κατέθεσε στεφάνι στους Έλληνες πεσόντες του '40 στο Βουλιαράτι και κατέληξε στη Δρόβιανη όπου επισκέφθηκε το σπίτι των προγόνων του και συνομίλησε με συγχωριανούς και φίλους.

Η ομιλία του μας γέμισε χαρά και ελπίδα για το μέλλον ολόκληρου του **ελληνισμού της Αλβανίας.**

Αποσπάσματα από την ομιλία: «Ήρθα στη Δρόβιανη γιατί είχα να κάνω ένα τάμα. Δεν είναι ένα τάμα που έχω κάνει εγώ. Το έκανε ο προπάππος μου που δεν μπόρεσε να γυρίσει σ' αυτόν τον τόπο. Το έκανε η νονά μου με την οποία ζούσα μαζί και μελέταγε συνέχεια τη Δροβιανη. Το έλεγε η μάνα μου, η οποία αισθανόταν και αυτή Δροβιανίτισσα, αλλά ήταν σκληροί καιροί και δύσκολοι και κανένας δεν μπορούσε να γυρίσει...», «Βεβαίως είμαι υπερήφανος ως Έλληνας, γιατί απ' όπου κι αν είναι οι Έλληνες, η ίδια υπερηφάνεια τους αρμόζει αλλά μερικοί Έλληνες είναι περισσότερο Έλληνες από τους άλλους. Και θα σας πω αμέσως γιατί. Ένας Πατρινός, ένας Αθηναίος, ένας Καλαματιανός ξυπνάει και κοιμάται Έλληνας ενώ ένας Δροβιανίτης πρέπει να το σκέφτεται ότι είναι Έλληνας πάνω σ' αυτά τα ξένα μέρη. Αυτό σημαίνει ότι είναι και **δύο και τρεις και δέκα φορές Έλληνας...**», «Αισθάνομαι πολύ μεγάλη ικανοποίηση, γιατί σ' αυτή την πρώτη, φοβούμαι και μοναδική **επίσκεψη στα χώματα των πατέρων μου**, συνοδεύομαι από τον Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας κ.κ. Αναστάσιο.», «Θα σας υποδέχομαι ως πατριώτες, σαν να λέμε σαν αδέρφια. **Όλοι οι Βορειοηπειρώτες είναι αδέρφια μας**, αλλά θα μου επιτρέψετε να πω ότι με τους Δροβιανίτες έχω ένα στενότερο δεσμό. Και θα μου το συγχωρήσουν οι άλλοι που δεν είναι Δροβιανίτες, όλοι μας καταλαβαίνουμε τη σημασία που έχει η καταγωγή μας από κάποιο χωριό.»

Η παιδεία είναι δεύτερος ήλιος για τους ανθρώπους.

Παν-Βορειοηπειρωτική Σύσκεψη

Στα μέσα Νοεμβρίου έγινε στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών μεγάλη σύσκεψη μεταξύ των προέδρων συλλόγων και αδελφοτήτων όλων των χωριών της Βορείου Ηπείρου ώστε να οργανωθεί μία πορεία διαμαρτυρίας με κύριο αίτημα την απόκτηση της ελληνικής υπηκοότητας. Η Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα (Σ.Ε.Α.) αποφάσισε η πορεία να γίνει στις 9 Δεκεμβρίου.

Στην σύσκεψη μίλησε και ο Σοφοκλής Έξαρχος, γιατρός από την Τσιάτιστα.

Πορεία Διαμαρτυρίας

Στις 9 Δεκεμβρίου και ώρα 5.00 μμ έγινε η συγκέντρωση όλων των Βορειοηπειρωτών στην πλατεία Κλαυθμώνος όπου μίλησαν στελέχη της Σ.Ε.Α. και χαιρέτισε μεταξύ άλλων και βουλευτής της «ΟΜΟΝΟΙΑΣ». Κατατέθηκε υπόμνημα με τα αιτήματα στο Υπουργείο Εσωτερικών και μετά ξεκίνησε η πορεία προς την Βουλή όπου επίσης κατατέθηκε υπόμνημα και το Υπουργείο Εξωτερικών όπου στελέχη του υπουργείου υποδέχθηκαν την Σ.Ε.Α. χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα. Η συμμετοχή ήταν μεγάλη αλλά περιμένουμε την επόμενη φορά να είναι ακόμα μεγαλύτερη. Ο αγώνας συνεχίζεται...

Στην πορεία συμμετείχαν Σχωριαδίτες και Πωγωνίσιοι αλλά πολλοί λίγοι...

Η νεολαία ήταν η δύναμη της πορείας

Ενωμένοι θα επιζήσουμε, χωρισμένοι θα χαθούμε.

΄΄Το Γραφικό Βουλιαριάτι΄΄ 5 χρόνια κυκλοφορίας

ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΑΝΟΔΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΑΣ
ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1999 - ΝΟΕΜΒΡΗΣ 2004
Το γραφικό ΒΟΥΛΙΑΡΑΤΙ
5 Χρόνια «Το γραφικό Βουλιαράτι»
ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΙΝΟΣ ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Με αφορμή τα 5 χρόνια έκδοσής της, στέλνουμε θερμούς χαιρετισμούς στην εφημερίδα του Βουλιαρατίου «Το Γραφικό Βουλιαράτι». Ευχόμαστε στον εκδότη κ. Δημήτρη Μπότσολο και σε όλους τους συντελεστές της εφημερίδας καλή δύναμη και καλή συνέχεια Επίσης τους ευχαριστούμε που μας κάλεσαν στην εκδήλωση που έγινε στις 27 Δεκεμβρίου 2004 στο ξενοδοχείο Novotel στην Αθήνα.

Βελτίωση του δρόμου Σούχα - Πολύτσιανη

Κατά την διάρκεια των εργασιών

Στις αρχές Οκτωβρίου ξεκίνησε ένα μεγάλο έργο για το Πωγώνι και την Ζαγοριά, η βελτίωση του δρόμου Σούχα - Πολύτσιανη (διαπλάτυνση, στρώσιμο με χαλίκι και άνοιγμα καναλιών στις άκρες). Με την συμβολή του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας Αλβανίας το οποίο διέθεσε τα βαρέα μηχανήματα και όλων των Πωγωνίσιων και Ζαχορίσιων που ενίσχυσαν οικονομικά αυτήν την προσπάθεια ολοκληρώθηκε αυτό το τμήμα του δρόμου. Στις 11 Δεκεμβρίου έγιναν τα εγκαίνια με την παρουσία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κ. Παντελή Μάικο, πολλών στελεχών της Νομαρχίας Αργυροκάστρου, της Επαρχίας Πωγωνίου και πλήθος κόσμου. Ο Υπουργός υποσχέθηκε την συνέχιση του δρόμου μέχρι τις Σχωριάδες. Ελπίζουμε μελλοντικά να ολοκληρωθεί ο δακτύλιος του Πωγωνίου.

Σύσκεψη Πωγωνισίων προέδρων στη Αθήνα

Στις 14 Οκτωβρίου 2004 με πρωτοβουλία του κ. Κώστα Πάνου γραμματέα Συνδέσμου Πωγωνισίων έγινε η σύσκεψη με συμμετοχή του προέδρου της Αδελφότητας Σχωριαδιτών κ. Θωμά Νάκα, του προέδρου του Συλλόγου Τσιατιστας κ. Σπύρου Μάτσια και του προέδρου της Αδελφότητας Σωπικής κ. Μανόλη Μποντίνη με ημερήσια διάταξη το δρόμο Σούχα-Πολύτσανη. Συζητήσαμε και αποφασίσαμε την οικονομική ενίσχυση του έργου.

Η επιτυχία κάνει ακόμη και έναν ανόητο να φαίνεται σοφός.

Η οικονομική συμβολή μας για τον δρόμο.

Η αδελφότητά μας, έδωσε στον έπαρχο Πωγωνίου Ανδρέα Ζώτο γι' αυτό τον σκοπό 300,00 ευρώ. Στο Αργυρόκαστρο με την πρωτοβουλία του εκεί εκπροσώπου της αδελφότητας, **Θεολόγου Πασπάλη,** εισπράχτηκαν για τον δρόμο 110.000 λεκ παλιά από τους παρακάτω: Βασίλης Ζήκας 20.000, Θεολόγος Πασπάλης 10.000, Μάρκος Κονόμος 10.000, Κώστας Κονόμος 10.000, Ευστάθιος Λώλης 10.000, Ελένη Λώλη 10.000, Σταύρος Τσιάβος 10.000, Κλεοπάτρα Ρίζου 10.000, Αθηνά Βαγγέλη 10.000 και Βασιλική Ρίζου 10.000. Στην Αθήνα έδωσαν στον πρόεδρο αδελφότητας Σωπικής Μανώλη Μποντίνη από 10,00 ευρώ ο Βαγγέλης Λώλης, ο Γρηγόρης Λώλης και ο Θωμάς Κατσάνος. Επίσης για τον δρόμο χρησιμοποιήθηκαν από τον έπαρχο Ανδρέα Ζώτο τα χρήματα από την ενοικίαση των βοσκότοπων του χωριού μας περίπου 1.500.000 λεκ παλιά.

17 Οκτωβρίου 2004. Το δεύτερο Σχωριαδίτικο γλέντι στην εξοχή.

Όπως και την Πρωτομαγιά, στο ίδιο σημείο, Σχωριαδίτες και Πωγωνίσιοι γλέντησαν στην εξοχή. Μόλων που η συμμετοχή δεν ήταν και η μεγαλύτερη ο ενθουσιασμός ήταν μεγάλος. Όλοι έφεραν μαζί τους φαγητά ενώ εμείς προσφέραμε σουβλάκια και ποτά-αναψυκτικά. Το εισιτήριο ήταν 5,00 ευρώ και κληρώθηκαν δώρα από λαχνούς των 3,00 ευρώ. Το καθαρό κέρδος από αυτήν την γιορτή για το ταμείο της αδελφότητας ήταν περίπου 770 ευρώ. Οι παρακάτω φωτογραφίες δείχνουν την ατμόσφαιρα εκείνης της ημέρας.

Και με τα χίλια βάσανα, πάλι η ζωή είναι γλυκιά.

Σπύρος Μάτσιας & Κώστας Πάνος
μας τίμησαν με την παρουσία τους

Πρέπει να φας με τον άνθρωπο ένα καράβι αλάτι για να τον γνωρίσεις.

Σχωριαδίτικο ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Κακολογεί γιατί δεν έμαθε να καλολογεί.

Βαφτίσια

Στον Ιερό Ναό Ταξιαρχών, στο Αργυρόκαστρο βαφτίστηκε η **Κωνσταντίνα Πασπάλη**, κόρη του Γρηγόρη Θεολόγου Πασπάλη. Νονά ήταν η ξαδέρφη της, Στέλλα Παππά. Ιερέας ήταν ο πατήρ-Ναθαναήλ.

Επίσκεψη στο χωριό για τα προβλήματα που μας απασχολούν.

Στις 10 Νοεμβρίου ο πρόεδρος Θωμάς Νάκας έκανε επίσκεψη στο χωριό για τα εξής προβλήματα:

1ον: Την πορεία του έργου για το νέο νεκροταφείο.

Μέχρι αυτήν την ημερομηνία το έργο είχε ολοκληρωθεί στο 80% της συμφωνίας ενώ μέχρι την στιγμή της έκδοσης του περιοδικού έχει φτάσει στο 95%.

Το έργο εκτελέστηκε με τις προδιαγραφές που συμφωνήσαμε. Το μόνο που έμεινε είναι ένα κομμάτι το οποίο δεν έχει σοβατιστεί λόγω καιρικών συνθηκών. Επίσης το γρηγο-ρότερο θα τοποθετηθεί η κεντρική πόρτα. Έχουμε εξοφλήσει ένα μέρος του ποσού, περιμένουμε την ανταπόκρισή σας για τα **50 ευρώ που πρέπει να δώσει η κάθε οικογένεια.**

Από τις μετρήσεις που έγιναν προκύπτουν:

124 μ η περίμετρος Χ 1,60 μέτρα ύψος = 198,4 τετραγωνικά μέτρα χτίσιμο

198,40 Χ 25.000 λεκ = 4.960.000 λεκ παλιά ή **περίπου 4.000 ευρώ.**

Επιπλέον θα πληρωθεί η σιδερένια πόρτα 250.000 λεκ και η διαμόρφωση στο εσωτερικό του χώρου. Επίσης έχουμε αγοράσει από τα Γιάννενα 20 κυπαρίσσια τα οποία είδη έχουν φυτευτεί γύρω-γύρω από την μέσα πλευρά του τοίχου.

Πρέπει να φυλάμε πολύ εκείνο που μας εμπιστεύθηκαν.

2ον: Συνάντηση στην Πολύτσανη με τον Έπαρχο και άλλους για τον δρόμο και άλλα θέματα.

Για το θέμα του δρόμου το αναλύσαμε στις προηγούμενες σελίδες ενώ τα άλλα προβλήματα που μας απασχόλησαν ήταν:

Στο γραφείο του έπαρχου Ανδρέα Ζώτου.

Οι **παραβιάσεις των ξυλοκόπων** στο δάσος του χωριού μας. Τα μέτρα που συμφωνήσαμε ήταν να ενημερωθούν όλοι οι φορείς της Νομαρχίας και πολιτικά πρόσωπα. Το θέμα είναι σε εξέλιξη.

Ένα άλλο πρόβλημα που μας απασχόλησε ήταν **τα χρήματα από τα βοσκοτόπια** που ενοικιάζουμε στο χωριό μας τα οποία δεσμεύτηκαν από τον Έπαρχο για τις ανάγκες του δρόμου και για τα οποία δεν βρίσκει σύμφωνο κανέναν από τους συγχωριανούς μας εκεί και κανέναν από τους συγχωριανούς μας εκεί και κυρίως τον πρόεδρο Αντώνη Κατσάνο. Αυτή η ενέργεια κλόνισε την εμπιστοσύνη μας προς τον Έπαρχο. Η αντίρρηση μας προέρχεται από την μονόπλευρη απόφαση του Έπαρχου χωρίς καν να το συζητήσει με μας. Όταν ζητήσαμε από αυτά τα χρήματα προσπάθησε να μας παραπλανήσει με τις δήθεν γραφειοκρατικές διαδικασίες ανάληψής τους.

3ον: Για την μελέτη του νέου δικτύου ύδρευσης του χωριού.

Όπως είχαμε υποσχεθεί στο πρόγραμμά μας, για τα έργα που θα κάνουμε θα προηγούνται μελέτες και ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες θα προχωράμε στην υλοποίησή τους. Σας παρουσιάζουμε την **μελέτη** για το νέο δίκτυο ύδρευσης στο χωριό μας. Είναι ένα μεγάλης σημασίας έργο που αφορά κάθε Σχωριαδίτη και που από αυτό το έργο εξαρτώνται οι καλές και άνετες διακοπές και που θα τελειώσουν μία για πάντα οι γκρίνιες. Παράλληλα γίνονται προσπάθειες να ολοκληρώσουμε την μελέτη για το νερό του Κουκουράτου με τρεχούμενη ροή (όχι με αντλίες) μέχρι το φρεάτιο στου Νταλέ. Με πρόχειρους υπολογισμούς αυτό το έργο πλήρες ολοκληρωμένο μαζί με το νερό του Κουκουράτου θα κοστίσει **περίπου 30.000 ευρώ.** Εάν υπολογίσουμε ότι από διάφορους φορείς που μας υποσχέθηκαν εισπράξουμε 10.000 μέχρι 15.000 ευρώ τότε για κάθε οικογένεια που έχει σπίτι στο χωριό αντιστοιχούν και πρέπει να πληρώσουμε από **150 μέχρι 200 ευρώ.** Σας κάνουμε έκκληση να μελετήσετε προσεκτικά και θετικά την πρότασή μας και να μας απαντήσετε ο καθένας σας **γραπτώς εάν διαφωνείτε.** Εάν το σύνολο εκείνων που διαφωνούν ξεπεράσει το 30% τότε το έργο δεν θα γίνει. Εάν όμως έχουμε πάνω από **70% θετική γνώμη τότε το έργο θα ξεκινήσει** και η μειοψηφία που διαφωνεί θα είναι αναγκασμένη να υποκύψει στην πλειοψηφία και να πληρώσει το ποσό που θα αντιστοιχεί για κάθε οικογένεια. Εμείς θα συγκροτήσουμε μία επιτροπή για το νερό. Οργανωτικά είμαστε σε θέση Απρίλιο με Μάιο το έργο να έχει τελειώσει. Περιμένουμε θετική ανταπόκριση. Εξαρτάται από όλους μας. **Όλοι μαζί θα φτιάξουμε το χωριό μας.**

Το καλό όνομα δεν λησμονιέται.

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΝΕΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

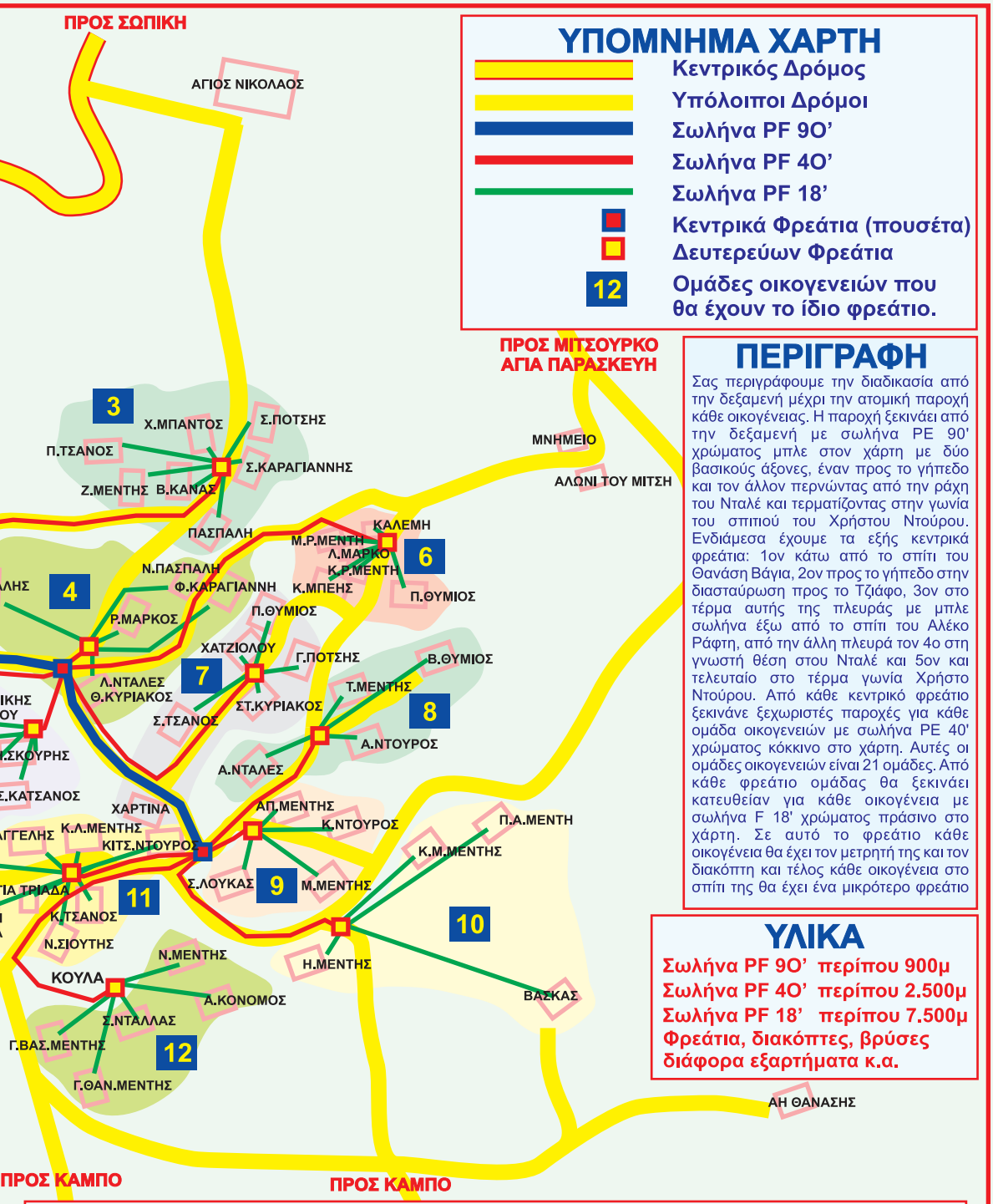

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΧΑΡΤΗ

- Κεντρικός Δρόμος
- Υπόλοιποι Δρόμοι
- Σωλήνα PF 9Ο'
- Σωλήνα PF 4Ο'
- Σωλήνα PF 18'
- Κεντρικά Φρεάτια (πουσέτα)
- Δευτερεύων Φρεάτια
- 12 Ομάδες οικογενειών που θα έχουν το ίδιο φρεάτιο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Σας περιγράφουμε την διαδικασία από την δεξαμενή μέχρι την ατομική παροχή κάθε οικογένειας. Η παροχή ξεκινάει από την δεξαμενή με σωλήνα PE 90' χρώματος μπλε στον χάρτη με δύο βασικούς άξονες, έναν προς το γήπεδο και τον άλλον περνώντας από την ράχη του Νταλέ και τερματίζοντας στην γωνία του σπιτιού του Χρήστου Ντούρου. Ενδιάμεσα έχουμε τα εξής κεντρικά φρεάτια: 1ον κάτω από το σπίτι του Θανάση Βάγια, 2ον προς το γήπεδο στην διασταύρωση προς το Τζιάφο, 3ον στο τέρμα αυτής της πλευράς με μπλε σωλήνα έξω από το σπίτι του Αλέκο Ράφτη, από την άλλη πλευρά τον 4ο στη γνωστή θέση στου Νταλέ και 5ον και τελευταίο στο τέρμα γωνία Χρήστο Ντούρου. Από κάθε κεντρικό φρεάτιο ξεκινάνε ξεχωριστές παροχές για κάθε ομάδα οικογενειών με σωλήνα PE 40' χρώματος κόκκινο στο χάρτη. Αυτές οι ομάδες οικογενειών είναι 21 ομάδες. Από κάθε φρεάτιο ομάδας θα ξεκινάει κατευθείαν για κάθε οικογένεια με σωλήνα F 18' χρώματος πράσινο στο χάρτη. Σε αυτό το φρεάτιο κάθε οικογένεια θα έχει τον μετρητή της και τον διακόπτη και τέλος κάθε οικογένεια στο σπίτι της θα έχει ένα μικρότερο φρεάτιο

ΥΛΙΚΑ

Σωλήνα PF 9Ο' περίπου 900μ
Σωλήνα PF 4Ο' περίπου 2.500μ
Σωλήνα PF 18' περίπου 7.500μ
Φρεάτια, διακόπτες, βρύσες διάφορα εξαρτήματα κ.α.

ΜΕΛΕΤΗ

Η τεχνική μελέτη είναι του υδροτεχνικού-μηχανικού κ. Λιούν Μπούφι από το Αργυρόκαστρο. Η τοπική σχεδίαση και η ομαδοποίηση οικογενειών ανά φρεάτιο έγινε από μας που γνωρίζουμε καλύτερα το χωριό. Επίσης από τον μηχανικό μας δόθηκαν οι προδιαγραφές και τα μεγέθη στους σωλήνες που θα μεταχειριστούμε.

Συνδρομές Περιοδικού

Μέχρι την 15η Δεκεμβρίου 2004 έχουν πληρώσει την συνδρομή οι παρακάτω:

1	Χαράλαμπος Καλύβας	400,00	Δολ.
2	Χρήστος Κύρκος	200,00	Δολ.
3	Φάνης Μήλιας	100,00	Δολ.
4	Αλέκος Κονόμος	30,00	Ευρώ
5	Αλέκος Λούκας	30,00	Ευρώ
6	Άλκης Νταλές	30,00	Ευρώ
7	Αντώνης Βάγιος	30,00	Ευρώ
8	Γιάννης Μήλιας	30,00	Ευρώ
9	Γιώργος Κοντολόλης	30,00	Ευρώ
10	Γρηγόρης Βλάχος	30,00	Ευρώ
11	Γρηγόρης Μπάντος	30,00	Ευρώ
12	Δημήτρης Θ. Πασπάλης	30,00	Ευρώ
13	Έλλη Ντάλλα	30,00	Ευρώ
14	Ζιούλη Λώλη	30,00	Ευρώ
15	Ηλίας Σκούρης	30,00	Ευρώ
16	Θανάσης Νάκας	30,00	Ευρώ
17	Θεόδωρος Τσάνος	30,00	Ευρώ
18	Θωμάς Κατσάνος	30,00	Ευρώ
19	Θωμάς Νάκας	30,00	Ευρώ
19	Καλλιόπη Αλεξιάδου	30,00	Ευρώ
20	Κώστας Κατσάνος	30,00	Ευρώ
21	Κώστας Μπισμπίκης	30,00	Ευρώ
22	Κώστας Παντάζος	30,00	Ευρώ
23	Λαέρτης Πασπάλης	30,00	Ευρώ
24	Μάνθος Κατσάνος	30,00	Ευρώ
25	Μάρκος Κονόμος	30,00	Ευρώ
26	Παναγιώτης Τσαούσης	30,00	Ευρώ
27	Παντελής Λώλης	30,00	Ευρώ
28	Σοφοκλής Έξαρχος	30,00	Ευρώ
29	Σπύρος Μάτσιας	30,00	Ευρώ
30	Σταύρος Καραγιάννης	30,00	Ευρώ
31	Σταύρος Μήλιας	30,00	Ευρώ
32	Σταύρος Νάκας	30,00	Ευρώ
33	Σταύρος Τέλιος	30,00	Ευρώ
34	Σωκράτης Ρέτζιος	30,00	Ευρώ
35	Φάνης Καραγιάννης	30,00	Ευρώ
36	Χρήστος Γλίνος	30,00	Ευρώ

Για το νέο νεκροταφείο

Όπως αναφερθήκαμε στις προηγούμενες σελίδες το έργο σχεδόν έχει ολοκληρωθεί. Ακόμη οφείλουμε χρήματα στον εργολάβο. Παρακαλούμε το συντομότερο **να ανταποκριθείτε στην έκκλησή μας για τα 50 ευρώ** που αντιστοιχούν σε κάθε οικογένεια.

Μέχρι την 15η Δεκεμβρίου 2004 έχουν πληρώσει οι παρακάτω:

1	Ξανθίππη Βαβάκου	500	Ευρώ
2	Αλέκος Κονόμος	50	Ευρώ
3	Αλέξανδρος Νάκας	50	Ευρώ
4	Άλκης Νταλές	50	Ευρώ
5	Αντώνης Βάγιος	50	Ευρώ
6	Αντώνης Λώλης	40	Ευρώ
7	Αποστόλης Βαγγέλης	50	Ευρώ
8	Βαγγέλης Λώλης	50	Ευρώ
9	Ευδοξία Νταλέ	20	Ευρώ
10	Ζήσος Μεντής	50	Ευρώ
11	Ζιούλη Λώλη	50	Ευρώ
12	Θανάσης Μάργος	50	Ευρώ
13	Θωμάς Λώλης	40	Ευρώ
14	Θωμάς Νάκας	50	Ευρώ
15	Κώστας Μπισμπίκης	50	Ευρώ
16	Κώστας Παντάζος	50	Ευρώ
17	Λαέρτης Πασπάλης	60	Ευρώ
18	Μάνθος Κατσάνος	50	Ευρώ
19	Μαργώ Νταλέ	20	Ευρώ
20	Νικόλας Τσαούσης	50	Ευρώ
21	Παναγιώτης Τζάρτζαλος	50	Ευρώ
22	Παναγιώτης Τσαούσης	50	Ευρώ
23	Πανορέα Λώλη	25	Ευρώ
24	Παντελής Λώλης	50	Ευρώ
25	Περσεφώνη Λώλη	25	Ευρώ
26	Σταύρος Καραγιάννης	50	Ευρώ
27	Χρήστος Καραγιάννης	20	Ευρώ
28	Χριστόφορος Κατσάνος	40	Ευρώ

Γενικές προσφορές

Ευχαριστούμε θερμά τον Ιερό Ναό **«Παντοβασίλισσα» στη Ραφήνα** και τον **πάτερ-Γεώργιο** που μας πρόσφεραν 200,00 ευρώ για την ενίσχυση του ταμείου μας και του περιοδικού.

Επίσης ευχαριστούμε την **κα. Γεωργούλη Όλγα** που μας πρόσφερε 50,00 ευρώ.

Κάθε άνθρωπος θέλει να ζήσει πολύ, μα κανένας να γίνει γέρος.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

"Η Γέννησις της Θεοτόκου"

*Ξεκινάμε αυτή τη στήλη για **το ιστορικό της εκκλησίας μας** και προσκαλούμε όλους τους ηλικιωμένους μας ότι θυμούνται, όποιο έγγραφο ή φωτογραφία διαθέτουν να μας το στείλουν να το εκδώσουμε ώστε να συμπληρωθεί όποιο κενό υπάρχει στην ιστορία της κεντρικής εκκλησίας μας. Αυτή τη στιγμή έχουμε ένα άρθρο από τον Χριστόφορο Κατσάνο ο οποίος περιγράφει επιγραμματικά τα χρόνια μετά την κατάρρευση της θρησκείας στην Αλβανία και η προσπάθεια ανέγερσής της. Επίσης στο άρθρο αυτό αναφέρει όλους του ιερείς, τους ψάλτες και διάφορα άλλα που αφορούν την εκκλησιαστική ζωή στις Σχωριάδες. Σε αυτό το τεύχος παρουσιάζουμε το πρώτο μέρος από αυτό το άρθρο.*

Χριστόφορος Κατσάνος

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΑΤΣΑΝΟΥ

Μέρος 1ο

Τα χρόνια κατρακυλάνε σαν ο αέρας του βοριά, αλλά ο χρόνος αφήνει πίσω του αναμνήσεις. Πολλά σοβαρά γεγονότα σηνέβησαν και καλά αλλά και πικρίες μεγάλες. Την εισήγηση του θέματος θα την κάνω περί θρησκείας, εκκλησίας και ορθοδοξίας. Ο κάθε άνθρωπος έχει την προσωπικότητά του, έχει τις γνώσεις του, έχει την πίστη του αλλά έχει και την παράδοση του. Ιδιαίτερα ο Χριστιανός Ορθόδοξος άνθρωπος έχει την παράδοση της εκκλησίας και της ορθοδοξίας, αυτή την μεγάλη παράδοση, αυτή που έχει βαθιές ρίζες σαν τον γέρο-πλάτανο, αυτή η μεγάλη παρακαταθήκη που μας άφησαν οι γονείς μας, οι παππούδες και οι προπαππούδες μας. Και κατά κάποιον τρόπο ο πιστός, ο καλός και ο σωστός άνθρωπος πρέπει αυτή την παράδοση να την βαστάξει έστω και με την ψυχή στα δόντια. Αλλά σίγουρα σε αυτή την προσπάθεια διατήρησης της παράδοσης ο άνθρωπος κλονίστηκε και λύγισε από διάφορες πιέσεις και άρχισε σιγά-σιγά, όχι να εγκαταλείπει την εκκλησία και την ορθοδοξία, αλλά πολλοί άνθρωποι να αρνηθούν την πίστη τους. Όλα αυτά έχουν την πηγή τους στην φαρμακερή πολιτική και προπαγάνδα που είχε κάνει το άθεο σύστημα της Αλβανίας επί δεκαετίες ολόκληρες.

Από την δεκαετία του'50 άρχισε να κλονίζεται η εκκλησία. Ο πιστός άνθρωπος βλεπόταν με άλλο μάτι από τα διάφορα όργανα του κράτους και περισσότερο από τη φημισμένη οργάνωση του κόμματος. Αυτή έκανε το νόμο και το κονόμο και καθημερινώς έκανε τη μεγαλύτερη προπαγάνδα ενάντια στην εκκλησία βγάζοντας φαρμάκι από το στόμα της. Όσο περνούσε ο χρόνος το ζήτημα της εκκλησίας έπαιρνε μεγάλη διάσταση. Περνώντας στη δεκαετία του '60 το άθεο καθεστώς έκανε μια μεγάλη εξόρμηση ενάντια στην εκκλησία με διάφορους τρόπους. Παντού φόβος και τρόμος και αλίμονο σε αυτόν που θα έκανε λόγο για θρησκεία τι θα τον περίμενε. Την δεκαετία του '60 μπορούμε να την χαρακτηρίσουμε ως μια από τις καταστροφικότερες εποχές και να την ονομάσουμε μαύρη και σκοτεινή εποχή της εκκλησίας. Στην δεκαετία αυτή το βάρβαρο και άθεο καθεστώς της Αλβανίας και του Χότζα έφτασε στην έσχατη πράξη, ίσως το μεγαλύτερο έγκλημα που έχει κάνει στην εκκλησία, το πιο απάνθρωπο που έχει κλονίσει όχι μόνο την ορθοδοξία αλλά και την ανθρωπότητα ολόκληρη. Τον Απρίλιο του 1967 λοιπόν, μάζεψε όλους τους ιερείς της περιφέρειας στο Αργυρόκαστρο και τους πέρασε στο κουρείο σαν τα πρόβατα στην στρούγκα. Μια πράξη απάνθρωπη που δεν έχει γνωρίσει η ιστορία της ανθρωπότητας ως τώρα (πρωτοτυπία του Χότζα).

Και σιγά-σιγά συν το χρόνο η εκκλησία άρχισε να παίρνει μια μεγάλη κατηφοριά **ως την τελική καταστροφή της.** Κλόνισε την εκκλησία μεγάλος σεισμός που το άθεο καθεστώς του Χότζα πήρε την απόφαση να καταστρέψει όλους τους ναούς, τα μοναστήρια και τα εξωκλήσια. Τα μετέτρεψε σε στάβλους, σε αποθήκες και σε αχυρώνες. Όλα τα εξωκλήσια τα έκανε μαντριά για τα ζώα και βέβαια δεν κάνουμε λόγο για διάφορα ιερά αντικείμενα, όπως εικόνες, βιβλία, εικονοστάσια, αγίες τράπεζες και προσκομιδές. Όλα αυτά τα κατέστρεψε και τους έβαλε φωτιά. Πολλούς ιερείς τους **κατηγόρησε για ελληνισμό,** τους πέταξε στα μπουντρούμια των φυλακών και τους τυράννησε με βάρβαρο τρόπο.

Το ψέμα ποτέ δε ζει για να γεράσει.

Με όλα αυτά τα βάρβαρα μέτρα που πήρε κατά της ορθοδοξίας, ο πιστός και καλός Χριστιανός **δεν κλονίστηκε, δεν λύγισε.** Όλοι είχαμε στα σπίτια μας εικόνες και βιβλία, όλοι ανάβαμε τις καντήλες στα ντουλάπια και στα σεντούκια και ακόμα κρατούσαμε την σαρακοστή τη μεγάλη εβδομάδα του Πάσχα για να περιμένουμε την ανάσταση του Χριστού κι ας μην είχαμε ιερέα να μεταλάβουμε. Η ανάσταση του Χριστού είναι το μεγαλύτερο γεγονός της ανθρωπότητας. Ακόμα και κόκκινα αυγά βάφαμε και τα νεογέννητα τα αλείφαμε ολόκληρα με λάδι στον τόπο της βάφτισης. Αυτή είναι η ορθόδοξη παράδοση και αυτή κράτησε ο χριστιανός. Ήρθε η ώρα του κυρίου, και **τα πάντα άλλαξαν με τον ερχομό της δημοκρατίας,** της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας το 1991 όπου στον τομέα της εκκλησίας βρήκε τα πάντα κατασταμμένα. Μας περίμενε ένας μεγάλος αγώνας, μια μεγάλη πορεία να κάνουμε όλοι μαζί και ιδιαίτερα οι πιστοί της εκκλησίας έπρεπε να επιστρατευτούν για να διορθώσουμε κάτι... την εκκλησία. Αν και υπήρχαν μεγάλες δυσκολίες, κυρίως οικονομικές, όλοι μαζί καθαρίσαμε τις εκκλησίες από τις βρωμιές που είχαν. Όλα τα ξωκλήσια τα διορθώσαμε και κατά κάποιον αυτό το πετύχαμε και οι εκκλησίες μας ήταν έτοιμες για όλα τα μυστήρια και μέρα με την ημέρα περιμέναμε να ανοίξουν οι εκκλησίες, **να χτυπήσουν οι καμπάνες.** Αυτό το μεγάλο γεγονός το πετύχαμε με τη βοήθεια του Μακαριότατου Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας Αναστάσιο το 1992 του Ιουλίου μήνα βγήκαν οι πρώτοι ιερείς.

Άνοιξαν οι εκκλησίες,
λειτουργούν τα μοναστήρια
χτυπούν οι καμπάνες
Για να χαίρεται η ψυχή μας

Ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος και πνευματικός μας πατέρας, αυτός πόνεσε για μας και για την ορθοδοξία στην Αλβανία που δεκαετίες ολόκληρες **βασανιστήκαμε και ταλαιπωρηθήκαμε.** Άλλαξε τα πανιά της ορθοδοξίας για να βλέπουμε σήμερα ωραίους ναούς, θαυμάσια μοναστήρια και άξιους και ακούραστους ιερείς. Έτσι χαίρεται και ευφραίνετε η ψυχή μας και χτυπάνε οι καμπάνες το Πάσχα και σε όλες τις εορτές τις εκκλησίας. Ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος αυτή η **σπουδαία προσωπικότητα** που διαμόρφωσε τα πάντα στην εκκλησία βοήθησε και σε άλλους τομείς. Έφτιαξε νοσοκομεία, κέντρα υγείας, σχολεία, οικοτροφεία κ.α.

Σήμερα ζούμε ελεύθεροι και ανεξάρτητοι **διότι έχουμε την πίστη μας και την εκκλησία μας, διότι έχουμε την οργάνωση μας την "ΟΜΟΝΟΙΑ", έχουμε τον ελληνισμό που είναι ο μεγαλύτερος προστάτης μας, την μητέρα Ελλάδα** που μας έδωσε τη σύνταξη μας.

Και μεις οι γερασμένοι
ασπρομάλληδες, οι καημένοι
ήρθε η ώρα να χαρούμε
και στον ΟΓΑ να μπούμε
να πάρουμε τη σύνταξή μας
για να χαίρετε η ψυχή μας.

Αυτή τη μεγάλη λαίλαπα που υπέστη η εκκλησία βρόντησε σαν κεραυνός και στο χωριό μας τις Σχωριάδες, που τη δεκαετία του ΄80 καταστράφηκε από τα θεμέλια η κεντρική εκκλησία «Η Γέννησις της Θεοτόκου». Μέρες ολόκληρες βογκούσε η μπουλντόζα στον αυλόγυρο της εκκλησίας μέχρι που ισοπέδωσε τα πάντα και ο τόπος της εκκλησίας έγινε γήπεδο, **κανείς δεν έβγαζε δάκρυα στα μάτια αλλά δάκρυζε η καρδιά μας.** Φόβος και τρόμος επικρατούσε στο χωριό μας, για το χωριό μας ήταν ίσως οι πιο μαύρες και σκοτεινές μέρες που ζήσαμε όχι μόνο εμείς αλλά νομίζω και οι προγονοί μας που μια τέτοια μεγάλη καταστροφή στην εκκλησία δεν γνωρίζει η ιστορία των Σχωριάδων. Χαλάστηκε το ωραίο και **γιγάντιο καμπαναριό** που τέτοιο καμπαναριό δεν υπάρχει σε όλη τη Β.Ήπειρο αλλά και στην Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη, όπως μας είχε πει ο αείμνηστος συγχωριανός μας θεολόγος Δημήτριος Μπεντούλης που **επισκέφτηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο** μαζί με τον πατήρ-Ευθύμιο. Ο αείμνηστος θεολόγος Δημήτριος Μπεντούλης είναι η μεγαλύτερη προσωπικότητα που έχει γνωρίσει η ορθόδοξη εκκλησία της Αλβανίας. Ήταν ο πιο στενός συνεργάτης του Μακαριότατου Αρχιεπισκόπου που μαζί διαμόρφωσαν την Εκκλησία και την Ορθοδοξία στην Αλβανία.

Συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος το 2ο μέρος.

Χριστόφορος Κατσάνος

Καμιά μεγάλη πράξη δεν έγινε χωρίς ενθουσιασμό.

φωτοΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

Οι φωτογραφίες 1, 2, 3, 4 μας τις έστειλε ο Θεολόγος Πασπάλης από την Ελένη Λώλη, αδελφή του Στάθη και του Φώτη από το Αργυρόκαστρο.

1- Φρόσω Λώλη (Φιλίππη Λώλενα), Αντώνης Λώλης (Μπόμφης), Σάβω Λώλη, Βασιλική Λώλη, Χρυσάνθη Λώλη, Αθηνά Λώλη και Καλιάνθη Λώλη. Φωτογραφία του 1927

2- Φιλίππης Λώλης με την Σάβω Λώλη (Κατσαντώνενα)

3- Κόλιας Λώλης

4- Μαριάνθη Μπαμπούρη (Γιάννη Μπαμπούρενα), Χρυσάνθη Λώλη (Κόλια Λώλενα), Ελένη Θωμά Λώλη, Ελένη Μπαπούρη και κάτω Αντώνης Λώλης (Μπόμφης) και Κόλιας Λώλης. Φωτογραφία του 1946

5- Βαγγέλης Τέλιος και Φώτης Μήλιας. Σχωριάδες 1974

Μόνο οι πνευματικά καλλιεργημένοι είναι ελεύθεροι.

6- Από πάνω αριστερά:Θεόδωρος Τσάνος, Κώστας Λώλης, Σπύρος Κυριάκος, Σουλτάνα Κυριάκου, Οδυσσέας Γκίκας, Χριστόφορος Μπέλλος, Σταύρος Μπάντος, Βαγγέλης Κάνας, Παναγιώτης Νταλές, Φώτης Μήλιας, Θωμάς Τέλιος, Θεόδωρος Κυριάκος, Αντώνης Βαγγέλης, Ελένη Παντ. Λώλη, Παντελής Λώλης, Περσεφώνη Λώλη, Σταύρος Καραγιάννης (Σαναβίτης) και Βασίλης Βαγγέλης,
Από τη μεσαία σειρά αριστερά: Σταυρούλα Παν. Νταλέ, Κόλιας Παπάς, Θωμάς Λώλης, Θεολόγος Πασπάλης και Λάμπρος Νταλές.
Από κάτω αριστερά: Αποστόλης Νικ.Νάκας, Ιουλίου Μπέλου, Μαργώ Νταλέ, Θεοδώρα Μπάλα, Κώστας Μπέλλος, Ανδρέας Μπέλλος, Λάκης Καραγιάννης και Κωστάκης Μήλιας.

7- Το πρώτο ελικόπτερο που προσγιώθηκε στις Σχωριάδες, συγκεκριμένα στην Σωτήρα, περίπου το 1985. Η αιτία ήταν η άφιξη του Σέβου Ταρίφα από το Αργυρόκαστρο. Επίσης ήταν ο πρώτος που έφερε αυτοκίνητο για πρώτη φορά στις Σχωριάδες από το Ανήλιο περίπου το 1967.

8- Παραδοσιακές Σχωριαδίτικες Στολές. Ελένη Τσάνου, Ελευθερία Πότση, Μαρία Τέλιου, Θεοφάνης Καραγιάννης, Βάσω Λώλη, Λίτσα Μήλια και Δημητρούλα Θύμιου.

Ο καιρός ξεσκεπάζει την αλήθεια.

φωτοΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

Σε συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος,
μερικοί από τους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας.

9- Χρυσάνθη Μήλια
10- Γάκης Καραγιάννης και Χριστόφορος Κατσάνος
11- Κώστας Νάκας και Αντώνης Κατσάνος
12- Βασίλω Θύμιο
13- Γιώργος Θύμιος
14- Γιώργος Μεντής
15- Πύλιος Μεντής
16- Βασίλω Θύμιο και Κωνστάντω Μεντή

Όποιος νίκησε τον εαυτό του δεν φοβάται τους άλλους.

φωτοΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

17

18

19

20

21

22

23

24

17- Βρύση έξω από τη Σωπική προς Σχωριάδες
18- Κώστας Παπαθόδωρης, Σωπική
19- Φάνω Παπαθόδωρη, Σωπική
20- Πάντος Κοντολόλης
21- Ανδρέας Πέτσιος, Σωπική
22- Νούλης Νότης, Πολύτσιανη
23- Ο γιατρός του Πωγωνίου, Χασάν, Πολύτσιανη
24- Νάτσιας Σιώρης στο καφενείο του , στην Πολύτσιανη

Όπως βλέπουμε το περιοδικό σιγά-σιγά αναφέρεται σε όλο το Πωγώνι. Σε αυτό το τεύχος είχαμε τα χαιρετιστήρια από Τσιάτιστα και Χλωμό με τους Σπύρο Μάτσια και Νάτση Μπόλο όπως και τις φωτογραφίες αυτής της σελίδας με αυτούς που συναντήσαμε στην διαδρομή μας σε Σωπική και Πολύτσιανη.

Πρέπει να γίνεις ικανός να δίνεις, πριν είσαι σε θέση να πάρεις.

Η στήλη της Γερόντισσας

Θρησκεία-Κοινωνία-Οικογένεια

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Χαράς γιορτές μας ήρθανε. Οι καμπάνες που σε λίγο θ΄ αντηχήσουν είναι το μήνυμα της χαράς, ο ευαγγελισμός του λυτρωμού της ανθρωπότητας. Ένας Σωτήρας γεννιέται. Φέρνει το φως, τη χαρά και την αλήθεια, την ελπίδα και το θάρρος .

Ο Μεγάλος Θεός της αλήθειας και της αγάπης τώρα είναι βρέφος στην αγκαλιά της μητέρας του, της μεγάλης μάνας του κόσμου, της γλυκιάς μας Παναγίας.

Ήρθε για να διαλύσει τα σκοτάδια, για να λιώσει τους πάγους, για να ζεστάνει ψυχές πονεμένες και δυστυχισμένες, αλλά και για να μαλακώσει καρδιές σκληρές και άπονες, για να ξεπλύνει αμαρτίες, για να γλυκάνει την πλάση, για να διδάξει τις πιο τρανές αλήθειες, να χαρίσει την ελπίδα στους φτωχούς και στους πονεμένους, για να γίνει το ζωντανό παράδειγμα της αυταπαρνήσεως και της θυσίας.

Για να διδάξει ότι οι αξίες δε βρίσκονται στα πλούτη και στην πολυτέλεια, ούτε στους τίτλους και στις θέσεις. Οι αξίες βρίσκονται στην ψυχή. Στην αγνή και άδολη ψυχή που είχαν οι βοσκοί και γι' αυτό ακριβώς σ΄ αυτούς έδωσε την τιμή και το προνόμιο να είναι οι πρώτοι που Τον γνώρισαν, που είδαν το θαύμα και αντίκρισαν από τόσο κοντά το μεγαλείο του Θεού.

Έτσι γεννήθηκε ο Χριστός μας χωρίς πλούτη και δόξες και θορύβους, ταπεινός, και ασήμαντος, χωρίς μεγαλεία και ανέσεις, μέσα σ΄ εκείνη την ταπεινή σπηλιά. Τέτοια ήταν και η ζωή Του ολόκληρη, απλή και ταπεινή.

Έγινε όμως η πηγή της χαράς, η ελπίδα και η ανακούφιση των πονεμένων, το βάλσαμο των δυστυχισμένων. Δίδαξε τις πιο μεγάλες αρετές. Έγινε το ζωντανό παράδειγμα της απλότητας και της καλοσύνης. Τόνισε τη μεγάλη αξία της αγάπης και την ισότητα των ανθρώπων μπροστά στο Θεό.

Για το Χριστό μας και οι φτωχοί και οι άρρωστοι και οι δυστυχισμένοι έχουν αξία. Γιατί τώρα η αξία των ανθρώπων δεν μετριέται με τα χρήματα, αλλά με την καλοσύνη, την αγάπη και την απλότητα της ψυχής. Έγινε λοιπόν η ελπίδα, το στήριγμα και η βοήθεια των πονεμένων. Έμαθε όλους να νοιώθουν και να συμμερίζονται τις χαρές και τις λύπες του πλησίον, να βοηθούν κάθε φτωχό και ανήμπορο. Μας έμαθε την αγάπη. Έσωσε τον κόσμο από την αμαρτία και τη διαφθορά. Μας χάρισε την αιώνια ζωή, μας άνοιξε το δρόμο για τον παράδεισο και τη σωτηρία. Αυτός είναι ο Μεγάλος μας Θεός που τη γέννησή του γιορτάζομε. Αυτός που για την αγάπη και τη σωτηρία των ανθρώπων υπόφερε, πόνεσε και πέθανε στο σταυρό.

Το όπλο του αθώου είναι η αθωότητα του.

Θρησκεία-Κοινωνία-Οικογένεια

Ας πάμε λοιπόν και εμείς να προσκυνήσομε αυτόν το Χριστό, την πηγή της αγάπης και της καλοσύνης, που τώρα είναι βρέφος στην αγκαλιά της Παρθένου, σ΄ εκείνη τη Σπηλιά της Βηθλεέμ. Ας καθαρίσομε όμως πρώτα την ψυχή μας, να γίνομε οι αγνοί και απλοί βοσκοί της Βηθλεέμ, γιατί μόνο έτσι θα μας δεχτεί το θείο βρέφος. Ας γονατίσομε μπροστά στην άγια εκείνη φάτνη και ας προσφέρομε και εμείς τα δώρα μας στο νεογέννητο Βασιλιά. Ίσως να μην έχομε σμύρνα, χρυσόν και λίβανον σαν τους μάγους της Ανατολής. Ας του προσφέρομε όμως την αγάπη μας, τη λατρεία μας, την πίστη μας.

Και τα δικά μας τα δώρα θα είναι το ίδιο ευπρόσδεχτα. Και ας παρακαλέσομε το Μεγάλο Σωτήρα να χαρίζει στον κόσμο ειρήνη και αγάπη, τόσο απαραίτητα στην ταραγμένη μας εποχή. Ας του ζητήσομε καιότι άλλο επιθυμούμε. Θα μας το δώσει. Αρκεί να τον παρακαλέσομε με πίστη και θέρμη.

Ας παρακαλέσομε λοιπόν το Μεγάλο Σωτήρα να φέρει το φως και τη γαλήνη στην τρικυμισμένη σημερινή ανθρωπότητα, να χαρίσει την ειρήνη και την ηρεμία, που τόσο ποθούν οι ταραγμένες και ανήσυχες ψυχές των ανθρώπων. Και ας ευχηθούμε το Βρέφος της Βηθλεέμ να χαρίσει χρόνους αγάπης, προόδου και ευημερίες στην ανθρωπότητα, στην κοινωνία μας και στις οικογένειές μας.

Αγαπημένα μου αδέλφια Σχωριαδίτες

Τα μεγάλα διδάγματα της Θρησκείας μας ας γίνουνε βίωμα μας. Ας προσπαθήσουμε όλοι μας να τα εκφράσουμε στη ζωή μας. Είμαστε όλοι παιδιά του Θεού άρα είμαστε αδέλφια. Ας μας ενώνει η αγάπη. Αγάπη βαθιά μεγάλη, αδελφική.

Αγάπη με κατανόηση και με έμπρακτη απόδειξη. Αγάπη δυνατή. Αγάπη που συγχωρεί. Αγάπη που ενώνει. Σας εύχομαι Χρόνια Πολλά. Να περάσετε τις Άγιες αυτές εορτές των Χριστουγέννων με υγεία, με χαρά, με ευτυχία, με κάθε ευλογία.

Να μην λείψουν από καμιά οικογένεια, από καμιά ψυχή, ούτε τα υλικά απαραίτητα αγαθά, ούτε η ευτυχία και η χαρά.

Ας έχουμε όλοι μας την ευλογία της Αγάπης του Χριστού μας.

Χρόνια Πολλά

Η Γερόντισσα

Μαρία Ελένη Καλέμη

Παναγία του Μπεκιάρη

Με προσπάθειες των δασκάλων μας και ιδιαίτερα του Λευτέρη Λώλη η μοναδική εικόνα από την παλιά εκκλησία που διασώθηκε.

Η αγωγή είναι η πρώτη ανάγκη της κοινωνίας.

Παραδοσιακά Επαγγέλματα

Οι φωτογράφοι του χωριού μας

Άρθρο του Χριστόφορου Μπεντούλη

Χριστόφορος Μπεντούλης

Δεν υπήρχε σπίτι στο χωριό μας, στις Σχωριάδες, που να μην είχε τοποθετημένες κάπου (συνήθως πάνω από το τζάκι) τις φωτογραφίες των συγγενών, χωρίς να υπολογίσουμε τις υπόλοιπες φωτογραφίες που τις φύλαγαν σε άλμπουμ ή στο σεντούκι. Φυσικά οι μετανάστες μας, αφού έλλειπαν για μεγάλο χρονικό διάστημα, έβγαζαν φωτογραφίες τις οποίες μαζί με τα γράμματα τις έστελναν στις οικογένειες τους στο χωριό.

Σήμερα, βρίσκουμε αρκετές, παλιές οικογενειακές ή ατομικές φωτογραφίες, οι οποίες έχουν βγει στην Κωνσταντινούπολη, στην Ελλάδα, στην Ρουμανία κ.α. Συχνά όμως, βρίσκουμε και φωτογραφίες που είναι στο χωριό.

Το να φωτογραφείς είναι τέχνη. Δεν αρκεί μόνο να έχεις φωτογραφική μηχανή, αλλά απαιτείται και φαντασία, χάρισμα για να διαλέξεις το ωραίο και το ξεχωριστό, για να παρουσιάσεις τοπία, για να τραβήξεις την προσοχή κτλ. Έτσι λοιπόν, δεν μπορεί ο καθένας να γίνει φωτογράφος.

Η τοποθεσία του χωριού μας, το ωραίο περιβάλλον γύρω του, η αστικοποίηση με τον καταλληλότερο συνδυασμό των σπιτιών με τους δημοσίους χώρους, η μόρφωση και η υψηλή πνευματική καλλιέργεια των φιλότεχνων ανθρώπων μας, έκανε το χωριό μας να διακρίνεται για την ύπαρξη τέτοιων ανθρώπων. Σ' αυτούς τους τελευταίους θα ήθελα να σταθώ λίγο.

Κώτσιος Κατσάνος

Νάσιος Κατσάνος

Τις πρώτες φωτογραφίες στο χωριό, τις έκανε ο Κώτσιος Κατσάνος, ο οποίος υπήρξε από τους πρώτους φωτογράφους στη χώρα. Απ' τη δεύτερη δεκαετία του προηγούμενου αιώνα, αυτός με την μηχανή που έφερε, φωτογραφούσε όχι μόνο στο χωριό μας, αλλά σε όλο το Πωγώνι και πιο πέρα. Αυτός έκανε επάγγελμα την φωτογράφηση και έγινε αρκετά γνωστός σε μας και στην Λιαμπουριά (κυρίως στο νομό Τεπελενίου), σχεδόν μέχρι την Σκόδρα

Αυτό το επάγγελμα εξαπλώθηκε με το πέρασμα του χρόνου και το κατείχαν και άλλοι συγχωριανοί μας, όπως:

Την φωτογράφηση την συνέχισαν τα παιδιά του Κώτσιου, τα οποία εγκαταστάθηκαν στην πόλη της Σκόδρας. Ο Νάσιος, ο Νίκος και ο Φώτης (ο τελευταίος όχι για μεγάλο χρονικό διάστημα) ξεκίνησαν και αυτοί

Νίκος Κατσάνος

Φώτης Κατσάνος

με την μηχανή τύπου "alaminut" (στιγμιαία). Μαζί τους δούλεψε για κάποιο χρονικό διάστημα και ο Στόλης Μήλιας. Αυτοί φωτογραφούσαν στην Σκόδρα και στην ορεινή περιοχή γύρω της. Ο Νίκος Κατσάνος συνέχισε το επάγγελμα αυτό μέχρι το τέλος της ζωής του, φωτογραφίζοντας μάλιστα με μια μηχανή χειρός, πάντα στο κέντρο της πόλης. Πρέπει να τονίσουμε ότι οι κάτοικοι της πόλης έβγαζαν τις πιο ποιοτικές φωτογραφίες στον «Ελληνα» (καούρη), (παρατσούκλι που του είχαν βγάλει οι ίδιοι οι κάτοικοι).

Ο Τέλης Ρέτζιος άρχισε το επάγγελμα αυτό στα Τίρανα στις αρχές του '40 και το συνέχισε μέχρι την συνταξιοδότηση του. Αυτός έγινε αρκετά γνωστός στην πρωτεύουσα, διότι μαζί με τις καλές φωτογραφίες προσέφερε και το λεπτό του χιούμορ. Ξεκίνησε με μηχανή τύπου"alaminut" και τελείωσε με φωτογραφική μηχανή χειρός, δουλεύοντας πότε στην πλατεία "Σκεντέρμπεη" και πότε στο στούντιο στην περιοχή "Κομπινάτ".

Ταυτόχρονα δούλεψε μαζί του στα Τίρανα και ο Πάντος Νότης, ο οποίος έκλεισε γρήγορα την περίοδό του στα Τίρανα, διότι επέστρεψε μαζί με την μηχανή του τύπου"alaminut" στο χωριό για να συνεχίσει εκεί την φωτογράφηση.

Σαν επαγγελματίες φωτογράφοι δούλεψαν στα Τίρανα και οι αδελφοί Μίλαρη(Λέκας), Παναγιώτης (Νότης) και Αντώνης. Ο Αντώνης εγκαταστάθηκε αργότερα στην πόλη του Μιλότ, όπου φωτογράφισε μέχρι τα τελευταία του και το επάγγελμα του φωτογράφου το συνέχισε η σύζυγός του, η Τσάντα.

Εκείνων που ζηλεύεις τις δόξες μιμήσου τις πράξεις.

Τέλης Ρέτζιος με θέα το χιονισμένο χωριό. 1961

Το 1958 εμφανίζεται σαν φωτογράφος στα Τίρανα και ο Ηλίας Ρέτζιος, ο οποίος διακρίθηκε αμέσως στην τέχνη της φωτογραφίας και έγινε αρκετά ζητούμενος για φωτογραφήσεις σε γάμους και άλλες γιορτές. Αυτός κατάφερε να διοικήσει ένα καλό στούντιο φωτογραφίας στο κέντρο των Τιράνων. Για πολλά χρόνια δούλεψε σαν φωτογράφος και η σύζυγός του, η Λιρία.

Ο Ηλίας Ρέτζιος με την σύζυγό του Λιρία

Πολλές φωτογραφίσεις στο χωριό και στην περιοχή εκεί έχει κάνει και ο Θωμάς Κατσάνος, ένας απόγονος συνεχιστής της οικογένειας του πρώτου επαγγελματία φωτογράφου από τις Σχωριάδες.

Πρέπει να τονίσουμε ότι οι φωτογράφοι μας, εξαιρουμένης αυτών που δούλεψαν μέχρι το 1948, ήταν φωτογράφοι σε κρατικές επιχειρήσεις, στις οποίες ανήκαν τα στούντιο και οι φωτογραφικές μηχανές με τις οποίες προμηθεύονταν. Παρόλο που υπήρχαν και άλλοι φωτογράφοι, οι δικοί μας άνθρωποι με την δική τους προσεκτική και ποιοτική δουλειά έκαναν κάποιο όνομα στο επάγγελμα αυτό με το οποίο διατηρούσαν και τις οικογένειές τους.

Πολλές φωτογραφίες έχουν τραβηχτεί από όλους αυτούς τους φωτογράφους στο χωριό μας, διότι αυτοί ποτέ δεν ξεχνούσαν το χωριό τους και σε κάθε τους ερχομό εκεί έπαιρναν μαζί τους τις φωτογραφικές μηχανές.

Αρκετές φωτογραφίες στο χωριό έχουν γίνει και από τους ερασιτέχνες φωτογράφους Θωμά Τέλιο και Παντελή Λώλη κ.α., οι οποίοι είχαν την δυνατότητα της κατοχής και της χρήσης μιας φωτογραφικής μηχανής.

Σήμερα σε ορισμένους ανθρώπους, μπορεί να φανεί παράξενο το γεγονός ότι η φωτογράφηση αποτελούσε ξεχωριστό επάγγελμα, διότι αυτοί γνωρίζουν το σήμερα όπου οι φωτογραφικές μηχανές είναι πολύ διαδεδομένες και σε μεγάλη ποικιλομορφία, ώστε ο καθένας μπορεί εύκολα να την κατέχει. Όμως εμείς ζήσαμε σε μια δύσκολη εποχή, αλλά, παρόλα αυτά οι αξιότιμοι φωτογράφοι μας έχουν αποθανατίσει σε φωτογραφίες στιγμές της δικής μας ζωής, στιγμές τις οποίες χαιρόμαστε κάθε φορά που τις βλέπουμε.

Αυτοί οι φωτογράφοι μας έχουν αφήσει πραγματικά στοιχεία για την ιστορία, για τις οικογένειές μας.

Πάντος Νότης

Θωμάς Κατσάνος

Τα πρόβατα στην στρούγκα.
Φωτογραφία του Θωμά Τέλιου 1971.
Γάκης Νταλλας, Νότης Σιούτης, Πέλιος Θύμιος,
Βαγγέλης Κάνας, Βασίλης Βαγγέλης & Γκερμόπουλος.

Τεμπέλης μη κάθεσαι ούτε αν είσαι πλούσιος.

Δραστηριότητες Νεολαίας

Μετά την έκκληση του προηγούμενου τεύχους και την πρωτοβουλία που πήραμε για να μαζέψουμε κάποια χρήματα για να φτιάξουμε στο χωριό έναν χώρο διασκέδασης παρακάτω παρουσιάζουμε αλφαβητικά τα παιδιά που πρόσφεραν.

1- Άννα Λώλη	25,00	9- Δημήτρης Λώλης	20,00	17- Κωνσταντίνα Ηλ. Μεντή	10,00
2- Αντώνης Κ. Λώλης	20,00	10- Δημήτρης Μήλιας	10,00	18- Κώστας Παντελιάς	1,00
3- Αντώνης Στ. Λώλης	20,00	11- Διογένης Πασπάλης	20,00	19- Λαέρτης Πασπάλης	10,00
4- Αποστόλης Μήλιας	10,00	12- Έλλη Ντούρου	5,00	20- Λάμπης Καλούδης	20,00
5- Αποστόλης Νάκας	20,00	13- Έλσα Ηλία Μεντή	10,00	21- Λευτέρης Ντάλλας	2,00
6- Γιάννης Ντάλλας	15,00	14- Ευθύμιος Κάνας	20,00	22- Νότης Καλούδης	10,00
7- Γιώργος Μήλιας	20,00	15- Ζιούλη Λώλη	25,00	23- Χρήστος Λώλης	10,00
8- Γιώργος Νάκας	20,00	16- Θύμιος Νάκας	20,00	24- Χρύσα Λώλη	20,00

Συνολικά μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου εισπράξαμε ***363,00 ευρώ.***

Το μπλουζάκι Σχωριάδες.

Επίσης ξεκινήσαμε και μία άλλη προσπάθεια με τα ***μπλουζάκια*** *που τυπώνουμε με φωτογραφία του χωριού μας. Από παραγγελίες που είχαμε δώσαμε αρκετά μπλουζάκια και από αυτήν την προσπάθεια μας έμειναν καθαρά χρήματα* ***περίπου 100,00 ευρώ.*** *Και όποιος άλλος επιθυμεί μπλουζάκι του χωριού μας ας επικοινωνήσει μαζί μας.*

Την περίοδο αυτή ψάχνουμε τιμές και προσφορές για τα μηχανήματα που χρειαζόμαστε για το χωριό. Κάποια στιγμή θα συγκεντρωθούμε και πάλι όλα τα παιδιά και θα αποφασίσουμε το τι θα αγοράσουμε.

Λάμπης Καλούδης,
Αντώνης Στ. Λώλης
Γιώργος Μήλιας

Νέα πρωτοβουλία για το γήπεδο του χωριού.

Αυτές τις μέρες μια ομάδα νέων αποτελούμενη από τους, Αλέξανδρος Νάκας, Μιχάλης Λώλης, Θωμάς Λώλης, Γιάννης Ντούβας και Άλκης Ντούρος, μας πρότειναν σαν αδελφότητα να συντονίσουμε τις προσπάθειες να φτιάξουμε το υπάρχον γήπεδο στα Μουρσιά. Εμείς θα κάνουμε την μελέτη και το σχέδιο και μαζί με την νεολαία θα προσπαθήσουμε να βρούμε τους πόρους ώστε το καλοκαίρι το έργο να είναι έτοιμο. Απαίτηση των παιδιών είναι να ισοπεδωθεί, να γίνει περίφραξη και να βαλθούν τα τέρματα.

Η νέοι μας δίνουν το παράδειγμα...

Το Δ.Σ. Αδελφότητας βλέπει με αισιοδοξία την **ανταπόκριση** της νεολαίας για τη καλυτέρευση των συνθηκών στο χωριό. Πάρα πολλοί νέοι έρχονται κοντά μας, μας κάνουν προτάσεις, προσφέρονται και αυτός είναι ο στόχος και σκοπός μας. Το χωριό μας να έχει συνέχεια μέσω των νέων. Εμείς οι πιο μεγάλοι ας τους δώσουμε φτερά να πετάξουν, να κάνουν έργο και όσο το δυνατόν **να μην τους απογοητεύσουμε** και τους απομακρύνουμε.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε πως μερικά παιδιά πουλάνε **ημερολόγια «Σχωριάδες 2005»** για λογαριασμό της αδελφότητας και πρέπει όλοι μας να αγοράσουμε το ημερολόγιο από αυτά τα παιδιά. Συγκεκριμένα **ο Γιώργος Μήλιας** και ο **Δημήτρης Μήλιας** πουλάνε το ημερολόγιο στην αναγραφόμενη τιμή 10,00 ευρώ από τα οποία τα 3,00 ευρώ είναι δικά τους και τα 7,00 για την αδελφότητα. Περιμένουμε και άλλα παιδιά τώρα που είναι **γιορτές** να παραδειγματιστούν τον Γιώργο και τον Δημήτρη που με αυτόν τον τρόπο **βοηθούν το ταμείο** της Αδελφότητας αλλά **κερδίζουν και το χαρτζιλίκι** τους.

Την εργασία για το σπιράλ του ημερολογίου την έκανε ο Αντώνης Στ.Λώλης αφιλοκερδώς.

Όποιος δεν έχει αρετές, ζηλεύει των άλλων.

Σχωριαδίτικο ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Γλωσσικά χαρακτηριστικά των Σχωριαδιτών

1- Το φωνήεν ο (όμικρον) σε πολλές λέξεις μετατρέπεται σε ου
π.χ. φασόλια-φασούλια, καλαμπόκι-καλαμπούκι

2- Σε πολλές λέξεις προσθέτουμε μπροστά το φωνήεν α (άλφα)
π.χ. ντροπή-αντροπή, γκαρίζει-αγκαρίζει

Η διάλεκτος μας (λέξεις που χρησιμοποιούμε στο χωριό μας)

μπάμπο, ντάντα = γριά
γιατρέσια = η γιατρός (γιατρίνα)
αντάρα = ομίχλη
πιστικός = βοσκός
φιάνω = φτιάχνω
χαρά = γάμος
σύσταση = διεύθυνση
κλόσμα = στροφή
αυτού = εκεί
μπρεγκάτσι = κουβάς
σκιάζομαι = φοβάμαι
ζερβί = αριστερό
Θερτής = Ιούνης
Αλωνάρης = Ιούλης
γιοργάνι = πάπλωμα
κοριέρα = λεωφορείο
κάχτα = καρύδι
φλετουράω = πετάω
μηχανή = αυτοκίνητο
κρένω = μιλάω

Τοπωνυμίες του χωριού με σλάβικη προέλευση.

Πέτρος Ρ. Μεντής

Κρέσοβο μέρος με αχλαδιές
Ντολιβίστα κυνηγότοπος
Φυσόκα ψηλό μέρος
Οψάδα κρυψώνα, καταφύγιο
Λιεπάγιες όμορφο μέρος, βαλτώδης μέρος
Μώκρους μέρος με πολύ υγρασία
Πασχάλισα βοσκότοπος
Ζελενιά πράσινο
Σέλιανη μικρό χωριό
Σελιό χωριό
Σωπική ανήφορος, ύψωμα
Βοντίτσα η πρώτη έννοια είναι νερό και η δεύτερη δρόμος που σε καθοδηγεί κάπου (Στην προκειμένη περίπτωση και τα δύο ταιριάζουν)
Βελίσι μέρος που γαργαρίζουν τα νερά
Ζιόρκοβο ζεστό μέρος που δεν πιάνει αέρας
Κουργιά μέρος που συχνάζουν οι λύκοι (αυτή είναι η μετάφραση, μπορεί στην δική μας περίπτωση στην ένια αυτής της λέξης να μην ταιριάζει)
Ούλτσα δρόμος, δρομάκι
Ραμνίτσα χαμηλό βουνό ή πεδιάδα ενώ Ραμίτσα πλάτης βουνού
Ρεζβάνι η πρώτη έννοια είναι δάσος ενώ σημαίνει και χαλάσματα
Τουράνι βαντάκι
Χωτιμίστα τόπος για κλέφτες
Νταβέλια τόπος που δεν ανεβαίνεις, βαθύ μέρος, χωρίς αέρα
Ντόλιανη κοιλάδα σε μορφή κουταλιού
Βέτσια μέρος χωρίς πολύ ήλιο, βραδιάζει νωρίς
Γκιντάτσι τόπος για βατράχια, βρωμονέρι
Μπίλια πρώτον κούτσουρα και δεύτερον κορυφή λόφου
Τζέλου μέρος με πολλά βελανίδια

Την μετάφραση των τοπονυμιών από τα σλάβικα την επιμελήθηκε ο Πέτρος Ρ. Μεντής
Βιβλιογραφία ΄΄Σέρβο-Αλβανικό Λεξικό΄΄

Είναι πολύ εύκολο να κάνει κανείς από μακριά το γενναίο.

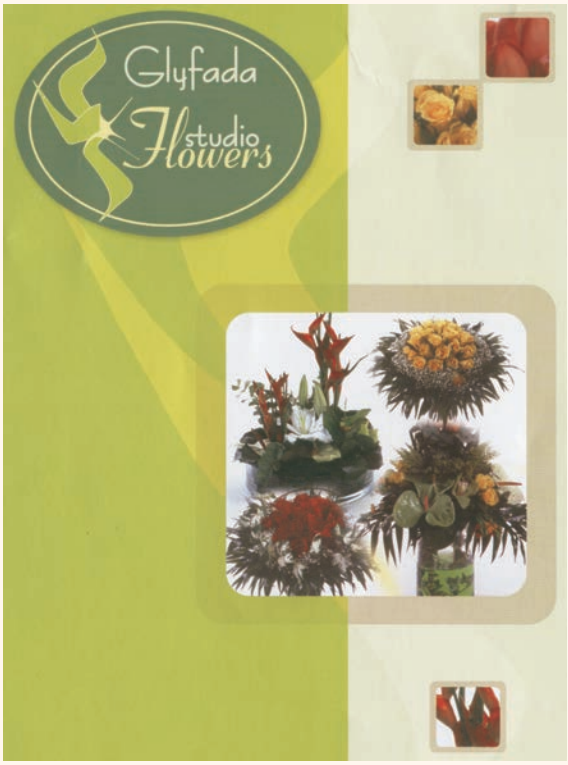

Glyfada Studio Flowers

Ανθοπωλείο Έλλη

Άνθη - Γάμος - Βαφτίσια

Συνθέσεις
Δώρο
Στολισμοί
Άρωμα
Ποιότητα

Έλλη Ντάλλα
Ξενοφώντος 22, Γλυφάδα
τηλ.210-9603109

10% έκπτωση για όλους τους συγχωριανούς και συνδρομητές του περιοδικού

Από αυτό το τεύχος ξεκινάμε και με διαφημίσεις.
Όποιος επιθυμεί να διαφημιστεί να επικοινωνήσει μαζί μας για τους όρους και το κόστος.

Περίπου 100 πολυθεματικές φωτογραφίες από το χωριό μας
«ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΛΜΠΟΥΜ»
Τιμή 10,00 ευρώ

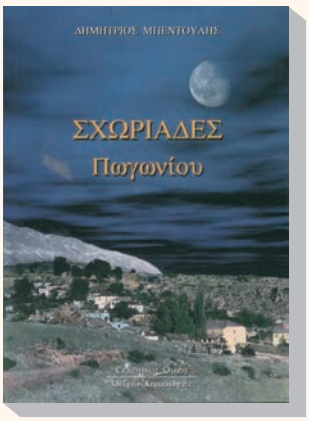

Για πρώτη χρονιά η Σχωριάδες έχει το δικό της ημερολόγιο.
Ας το έχουμε όλοι στα σπίτια μας.

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2005»

Τιμή 10,00 ευρώ

Το ιστορικό του χωριού μας του Δημήτρη Μπεντούλη

«ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»

Τιμή 30,00 ευρώ

Το μπλουζάκι "ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ"

Τιμή 15,00 ευρώ
Για την ενίσχυση του ταμείου της νεολαίας

Τηλεφωνήστε μας στο 6944-421297 και θα σας σταλούν ταχυδρομικώς.

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

χθές – σήμερα – αύριο

Οι κυνηγοί του χωριού μας

(Αλφαβητικά)

Άλκης Νταλές
Αποστόλης Βαγγέλης
Βασίλης Βαγγέλης
Γιώργος Δήμας
Διογένης Πασπάλης
Ηλίας Μήλιας
Θανάσης Κυριάκος
Κώστας Βαγγέλης
Κώστας Νάκας
Λαέρτης Πασπάλης
Λάμπρος Νταλές
Σταυρος Μήλιας
Τάκης Μπέης
Τάκης Πασπάλης
Χρήστος Λ. Μεντής